

Teoria Współbieżności

Raport z laboratorium nr 5 - zastosowania teorii śladów do szeregowania wątków

Marek Małek

Gr. 15, piątek: 18:30 – 20:00

1 Wstęp

W ramach zadania napisano program w języku Python, który dla wejścia postaci:

- Zestaw transakcji na zmiennych
- Alfabet A , w którym każda litera oznacza akcję,
- Słowo w oznaczające przykładowe wykonanie sekwencji akcji.

otrzymywane jest następujące wyjście:

1. Relacja zależności D .
2. Relacja niezależności I .
3. Postać normalną Foaty FNF($[w]$) śladu $[w]$
4. Graf zależności w postaci minimalnej dla słowa w w postaci wizualizacji.
5. Wizualizacja diagramu Hessego

2 Opis programu

2.1 Wymagania

Do poprawnego wykonania programu potrzebne są biblioteki `pydot` oraz `matplotlib`. Dodatkowo w celu poprawnego rysowania grafu wymagany jest program `graphviz`.

2.2 Struktura plików

W archiwum znajduje się następująca struktura plików:

```
lab5
├── examples
│   ├── example_1.txt
│   ├── ...
│   └── results
└── main.py
```

W katalogu `results` zapisywane są wyniki w formacie `.txt`

W katalogu `examples` znajdują się przykładowe wejścia postaci:

```
1 (a) x := x + y
2 (b) y := y + 2z
3 (c) x := 3x + z
4 (d) z := y - z
5
6 A = {a, b, c, d}
7
8 w = baadcb
```

gdzie po kolei są to (oddzielone pustą linią):

1. Zestaw transakcji, każda w nowej linii
2. Alfabet A
3. Słowo w

2.3 Wczytanie wejścia

Funkcja `read_input` przyjmuje nazwę pliku i zwraca:

- `T` - słownik transakcji, gdzie kluczem jest string, a wartością krotka zawierająca lewą i prawą stronę transakcji
- `A` - alfabet A
- `w` - słowo w

```
1 def read_input(file_name: str) -> tuple[dict[str, tuple[str, set[str]]], set[str], str]:
2     with open("examples\\" + file_name, "r") as f:
3
4         lines: list[str] = f.read().split(sep="\n")
5
6         transactions, alphabet, word = lines[:-4], lines[-3], lines[-1]
7
8         w: str = word[4:]
9         A: set[str] = set(alphabet[5:-1].split(sep=", "))
10
11        T: dict[str, tuple[str, set[str]]] = {}
12
13        for t in transactions:
14            key: str = t[1]
15            left: str = t[4]
16            right: set[str] = set(filter(lambda x: 97 <= ord(x) <= 122, t[8:]))
17            T[key] = (left, right)
18
19        return T, A, w
```

2.4 Zbiory D i I

Funkcja `get_sets` otrzymuje słownik transakcji oraz alfabet i zwraca zbiory D i I (w tej kolejności) jako krotkę.

```
1 def get_sets(
2     T: dict[str, tuple[str, set[str]]], A: list[str]
3 ) -> tuple[set[tuple[str, str]], set[tuple[str, str]]]:
4
5     D: set[tuple[str, str]] = set()
6     I: set[tuple[str, str]] = set()
7
8     for x in A:
9         for y in A:
10             if (T[x][0] in T[y][0]) or (T[x][0] in T[y][1]) or (T[y][0] in T[x][1]):
11                 D.add((x, y))
12             else:
13                 I.add((x, y))
14
15     return D, I
```

2.5 Indeksowanie słowa

Funkcja pomocniczna `get_indexed_word`, która indeksuje słowo - konkatenuje każdą jego literę z odpowiadającym mu indeksem w słowie w celu rozróżnienia powtórzeń tej samej transakcji.

```
1 def get_indexed_word(w: str) -> list[str]:
2
3     C: dict[str, int] = {}
4
5     indexed_word: list[str] = []
6
7     for letter in w:
8
9         if letter in C:
10             C[letter] += 1
11         else:
12             C[letter] = 1
13
14         indexed_word.append(letter + str(C[letter]))
15
16     return indexed_word
```

2.6 Graf Diekerta

Funkcja `get_diekert` otrzymuje zbiór zależności D oraz słowo w . Zwraca graf Diekerta w postaci słownika pełniącego funkcję listy sąsiedztwa.

```
1 def get_diekert(D: set[tuple[str, str]], w: str) -> dict[str, set[str]]:
2
3     G: dict[str, set[str]] = {}
4
5     indexed_word: list[str] = get_indexed_word(w)
6
7     for index in indexed_word:
8         G[index] = set()
9
10    for i, letter in enumerate(w):
11        for j, next_letter in enumerate(w[i:]):
12            for x, y in D:
13                if (
14                    x == letter
15                    and y == next_letter
16                    and indexed_word[i] != indexed_word[j + i]
17                ):
18                    G[indexed_word[i]].add(indexed_word[j + i])
19
20    return G
```

2.7 Najdłuższe ścieżki w grafie pomiędzy wierzchołkami

Funkcja `find_longest_paths` otrzymuje graf Diekerta G i zwraca listę najdłuższych ścieżek między każdą parą wierzchołków. Wykorzystuje do tego algorytm DFS, jak i informację, że graf Diekerta jest DAGiem. Jeżeli jest więcej niż jedna najdłuższa ścieżka to je usuwa.

```
1 def find_longest_paths(G: dict[str, set[str]]) -> dict[(str, str), list[str]]:
2     all_paths: list[list[str]] = []
3
4     def dfs(node: str, visited: set[str], path: list[str]):
5         nonlocal G, all_paths
6         visited.add(node)
7         path.append(node)
8
9         if len(path) > 1:
10             all_paths.append(copy(path))
11
12         for v in G[node]:
13             if v not in visited:
14                 dfs(v, visited, path)
15
16         visited.remove(node)
17         path.pop()
18
19     for root in G:
20         dfs(root, set(), [])
21
22     C: dict[(str, str), int] = {}
23     P: dict[(str, str), list[str]] = {}
24
25     for path in all_paths:
26         a = path[0]
27         b = path[-1]
28
29         path_length = len(path) - 1
30
31         if a != b:
32             if (a, b) in C:
33                 if C[(a, b)] < path_length:
34                     C[(a, b)] = path_length
35                     P[(a, b)] = path
36             elif C[(a, b)] == path_length:
37                 del C[(a, b)]
38                 del P[(a, b)]
39             else:
40                 C[(a, b)] = path_length
41                 P[(a, b)] = path
42
43     return P
```

2.8 Diagram Hessego

Funkcja `get_hesse` przyjmuje graf Diekerta G oraz słowo w i zwraca diagram Hessego. Jest on grafem w którym zawiera się każda ze ścieżek z P (najdłuższych ścieżek między każdymi dwoma wierzchołkami) i w taki sposób jest on tworzony. Diagram wyjściowy reprezentowany jest w postaci słownika pełniącego funkcję listy sąsiedztwa.

```
1 def get_hesse(G: dict[str, set[str]], w: str) -> dict[str, set[str]]:
2
3     P = find_longest_paths(G)
4
5     H: dict[str, set[str]] = {}
6
7     for index in get_indexed_word(w):
8         H[index] = set()
9
10    for path in P.values():
11        for i in range(len(path) - 1):
12            H[path[i]].add(path[i + 1])
13
14    return H
```

2.9 Znalezienie wierzchołków startowych

Funkcja pomocnicza `find_roots` otrzymuje diagram Hessego H i zwraca zbiór wierzchołków startowych, czyli tych, do których nie ma ścieżki.

```
1 def find_roots(H: dict[str, set[str]]) -> set[str]:
2
3     is_root: dict[str, bool] = {}
4
5     for v in H:
6         is_root[v] = True
7
8     for v in H:
9         for u in H[v]:
10            is_root[u] = False
11
12     return set(filter(lambda v: is_root[v], is_root.keys()))
```

2.10 Postać normalna Foaty

Funkcja `get_foata` otrzymuje diagram Hessego H i zwraca postać normalną Foaty. Wykonuje to przez dodanie tymczasowego wierzchołka startowego (w przypadku gdyby było więcej niż jeden oryginalny wierzchołek startowy) i używa algorytmu *ala* BFS w celu poszeregowania akcji. Następnie grupuje akcje po wspólnym czasie odwiedzenia i konkatenuje je w postać normalną Foaty. Zwraca ją jako string.

```
1 def get_foata(H: dict[str, set[str]]) -> str:
2
3     start: str = "start"
4
5     H[start] = find_roots(H)
6
7     D: dict[str, int] = {}
8
9     for v in H.keys():
10        D[v] = 0
11
12    Q = deque()
13
14    Q.append(start)
15
16    bundler: dict[int, list[str]] = {}
17
18    while Q:
19        v = Q.popleft()
20
21        for u in H[v]:
22            D[u] = max(D[u], D[v] + 1)
23            Q.append(u)
24
25    del D["start"]
26    del H["start"]
27
28    for key in D:
29        if D[key] in bundler:
30            bundler[D[key]].append(key[0])
31        else:
32            bundler[D[key]] = [key[0]]
33
34    bundler = {i: bundler[i] for i in sorted(bundler.keys())}
35
36    return "".join(list(map(lambda l: f'({"".join(sorted(l))}', bundler.values()))))
```

2.11 Stworzenie grafu do wizualizacji

Funkcja `create_graph_viz` otrzymuje diagram Hessego H oraz słowo w i zwraca graf jako instancję klasy `pydot.Dot`. W celu zachowania konwencji reprezentacji z polecenia, używa translatora, aby indeksowane litery zamienić na indeksy oraz dodaje im odpowiednie etykiety.

```
1 def create_vis_graph(H: dict[str, set[str]], w: str) -> pydot.Dot:
2
3     indexed_word = get_indexed_word(w)
4
5     translator = {}
6
7     for i, index in enumerate(indexed_word, start=1):
8         translator[index] = i
9
10    graph = pydot.Dot(graph_type="digraph")
11
12    for v in H:
13        for u in H[v]:
14            graph.add_edge(pydot.Edge(translator[v], translator[u]))
15
16    for i, letter in enumerate(w, start=1):
17        node_obj = pydot.Node(i)
18        node_obj.set_label(letter)
19        graph.add_node(node_obj)
20
21    return graph
```

2.12 Wizualizacja grafu

Funkcja `visualize_graph` wizualizuje graf dany jako instancja klasy `pydot.Dot`.

```
1 def visualize_graph(graph: pydot.Dot) -> None:
2     graph_path = "graph.png"
3     graph.write_png(graph_path)
4
5     img = plt.imread(graph_path)
6     plt.figure(figsize=(8, 6))
7     plt.imshow(img)
8     plt.axis("off")
9     plt.show()
10
11     os.remove("graph.png")
```

2.13 Zapisanie wyniku do pliku

Funkcja `save_to_file` przyjmuje zbiór zależności D , zbiór niezależności I , postać normalną Foaty F , nazwę pliku do zapisu oraz graf Hessego jako instancję klasy `pydot.Dot`. Zapisuje wynik do pliku w formacie `.txt` w katalogu `results`.

```
1 def save_to_file(
2     D: set[tuple[str, str]],
3     I: set[tuple[str, str]],
4     F: dict[str, set[str]],
5     filename: str,
6     graph: pydot.Dot,
7 ) -> None:
8
9     save_file = f"results\\{filename}_result.txt"
10    temp = f"results\\{filename}.dot"
11
12    graph.write_raw(temp)
13
14    with open(save_file, "w+") as f:
15        f.write(f"D = {D}\n")
16        f.write(f"I = {I}\n")
17        f.write(f"FNF([w]) = {F}\n")
18
19    with open(temp, "r") as g:
20        f.write(g.read())
21
22    os.remove(temp)
```

2.14 Główna część programu

W głównej części programu wykonywane są powyższe funkcje w celu obliczenia rozwiązania.

```
1 if __name__ == "__main__":
2
3     filename = sys.argv[1] if len(sys.argv) > 1 else "example_1.txt"
4
5     T, A, w = read_input(filename)
6
7     D, I = get_sets(T, A)
8
9     G = get_diekert(D, w)
10    H = get_hesse(G, w)
11    F = get_foata(H)
12
13    vis_graph = create_vis_graph(H, w)
14
15    visualize_graph(vis_graph)
16
17    save_file = os.path.basename(filename).split(".")[0]
18
19    save_to_file(D, I, F, save_file, vis_graph)
```

3 Wykonanie programu

W celu uruchomienia programu należy znajdować się w katalogu **lab5**. Następnie należy wykonać następujące polecenie:

```
python main.py <filename>
```

gdzie **filename** to nazwa pliku z przykładem w poprawnym formacie, znajdującym się w katalogu **examples**.

4 Przykładowe wyniki

4.1 Przykład 1

Wejście:

Plik `example_1.txt`

```
1 (a) x := x + y
2 (b) y := y + 2z
3 (c) x := 3x + z
4 (d) z := y - z
5
6 A = {a, b, c, d}
7
8 w = baadcb
```

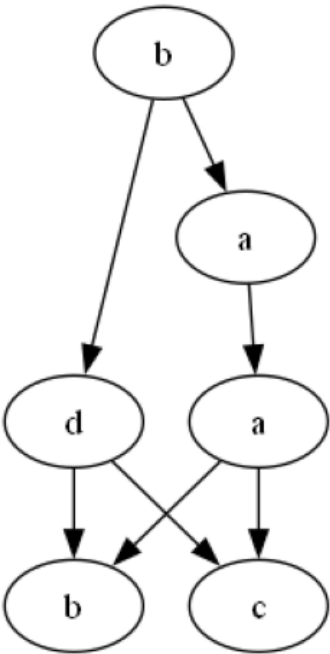
Wyjście:

Plik `example_1_result.txt`

```
1 D = {( 'd', 'b'), ('a', 'b'), ('b', 'd'), ('b', 'a'), ('a', 'a'), ('d', 'd'), ('c', 'd'), ('a',
↪ 'c'), ('c', 'a'), ('b', 'b'), ('d', 'c'), ('c', 'c')}
2 I = {( 'a', 'd'), ('b', 'c'), ('c', 'b'), ('d', 'a')}
3 FNF([w]) = (b)(ad)(a)(bc)
4 digraph G {
5 1 -> 4;
6 1 -> 2;
7 2 -> 3;
8 3 -> 6;
9 3 -> 5;
10 4 -> 6;
11 4 -> 5;
12 1 [label=b];
13 2 [label=a];
14 3 [label=a];
15 4 [label=d];
16 5 [label=c];
17 6 [label=b];
18 }
19
```


Wizualizacja diagramu:

Wizualizacja 1: Diagram Hessego dla przykładu 1

4.2 Przykład 2

Wejście:

Plik `example_2.txt`

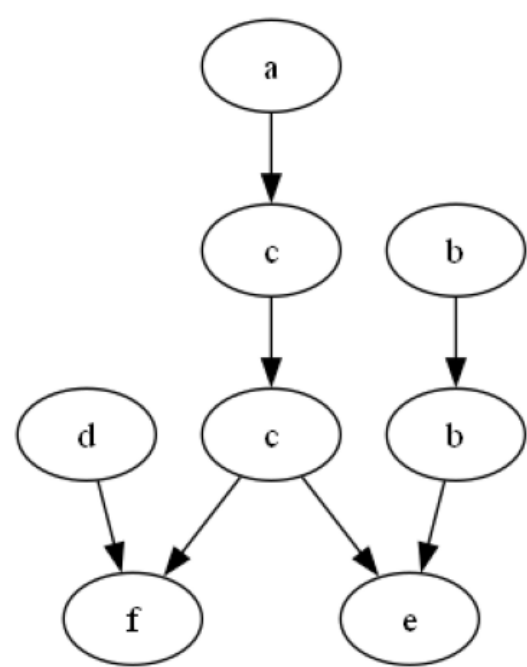
```
1 (a) x := x + 1
2 (b) y := y + 2z
3 (c) x := 3x + z
4 (d) w := w + v
5 (e) z := y - z
6 (f) v := x + v
7
8 A = {a, b, c, d, e, f}
9
10 w = acdcfbbe
```

Wyjście:

Plik `example_2_result.txt`

```
1 D = {('e', 'c'), ('e', 'e'), ('f', 'f'), ('a', 'c'), ('b', 'b'), ('c', 'a'), ('a', 'f'), ('e',
↪ 'b'), ('d', 'd'), ('f', 'a'), ('f', 'd'), ('d', 'f'), ('c', 'c'), ('f', 'c'), ('c', 'e'),
↪ ('c', 'f'), ('a', 'a'), ('b', 'e')}]
2 I = {('f', 'b'), ('b', 'f'), ('d', 'a'), ('e', 'f'), ('a', 'e'), ('c', 'd'), ('a', 'b'), ('d',
↪ 'c'), ('d', 'e'), ('b', 'a'), ('b', 'd'), ('e', 'a'), ('e', 'd'), ('f', 'e'), ('d', 'b'),
↪ ('a', 'd'), ('c', 'b'), ('b', 'c')}]
3 FNF([w]) = (abd)(bc)(c)(ef)
4 digraph G {
5 1 -> 2;
6 2 -> 4;
7 3 -> 5;
8 4 -> 5;
9 4 -> 8;
10 6 -> 7;
11 7 -> 8;
12 1 [label=a];
13 2 [label=c];
14 3 [label=d];
15 4 [label=c];
16 5 [label=f];
17 6 [label=b];
18 7 [label=b];
19 8 [label=e];
20 }
21
22
```

Wizualizacja diagramu:

Wizualizacja 2: Diagram Hessego dla przykładu 2